

100 jaar vrouwenkiesrecht Een tussenstand

ONDERZOEK & ESSAY I.O.V. DE RAAD VOOR HET OPENBAAR BESTUUR

100 JAAR VROUWEN- KIESRECHT

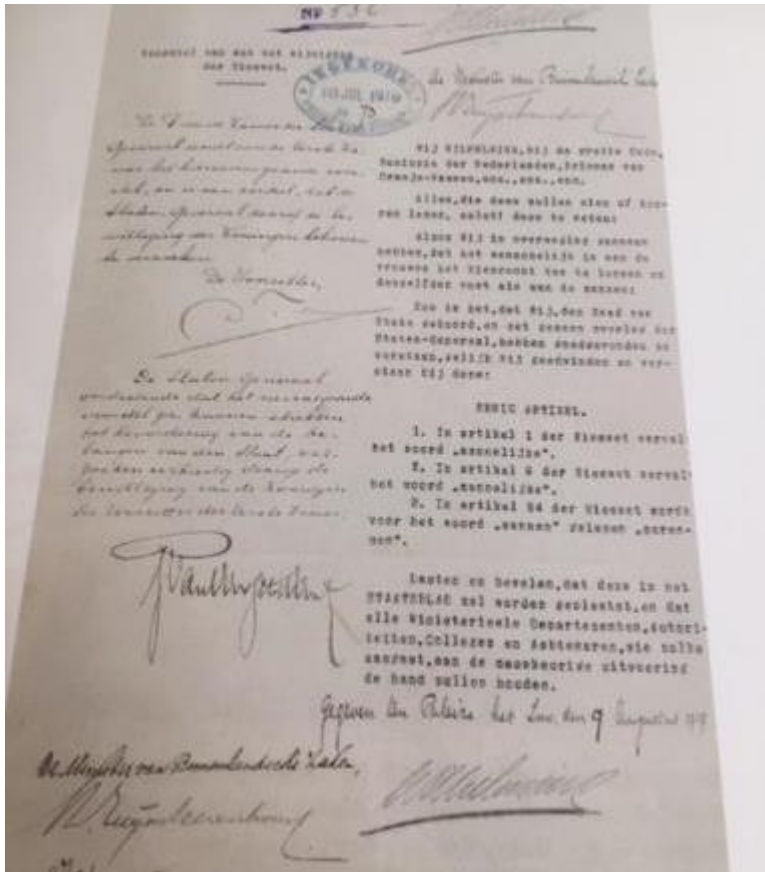

EEN TUSSENSTAND

+ Raad voor het
Openbaar Bestuur
9 december 2019

Monique Leyenaar

+ Algemeen vrouwenkiesrecht in 1919 (tenminste voor NL)

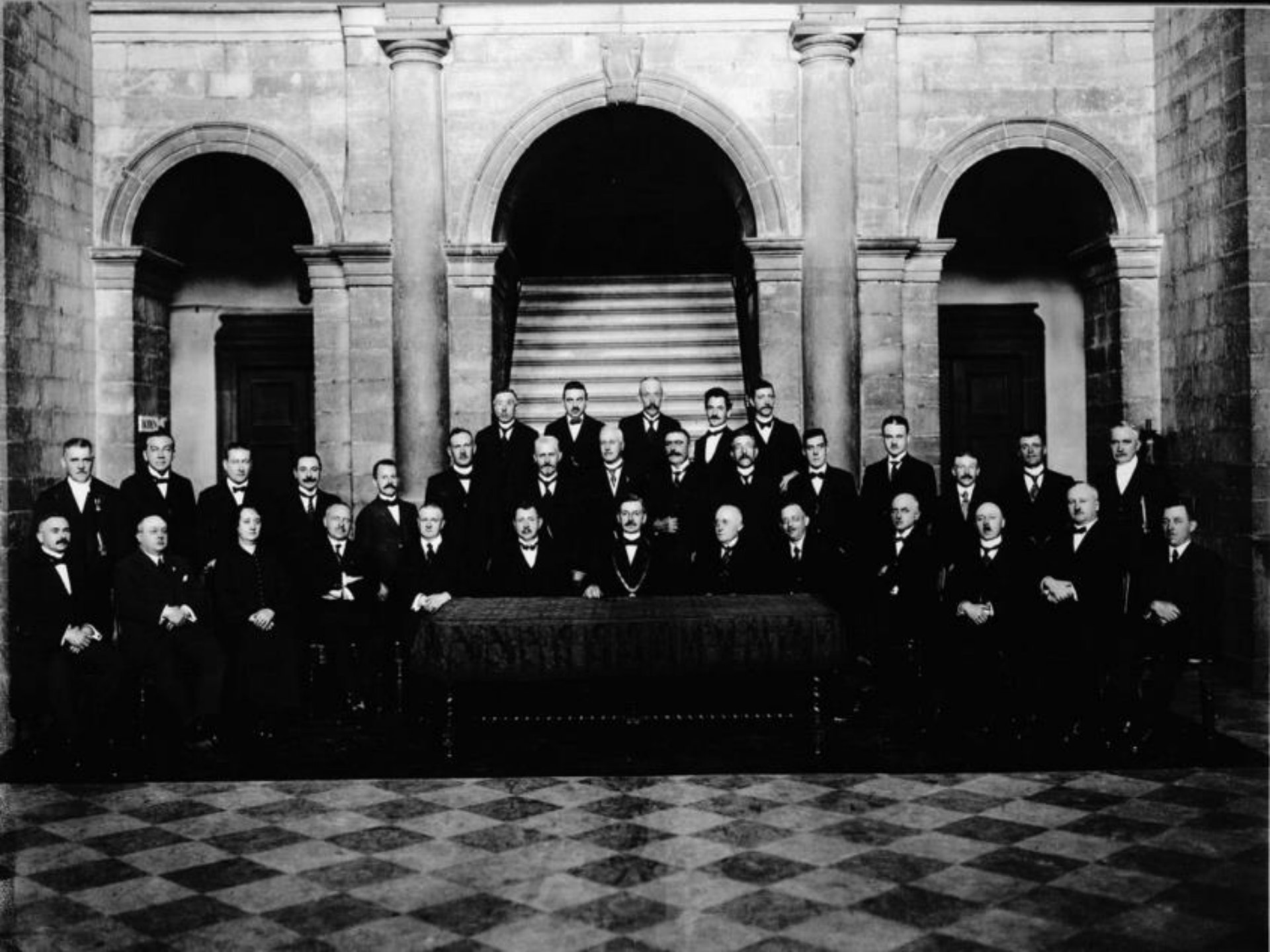

1. In artikel 1 der Kieswet vervalt het woord 'mannelijke'
2. In artikel 9 der Kieswet vervalt het woord 'mannelijke'
3. In artikel 54 der Kieswet wordt voor het woord 'mannen' gelezen 'personen'

DER

Second of K. Spanier's stage.

Noordelijk Lijsttrekkersdebat

+ Verschil Algemeen Mannen- en Algemeen Vrouwenkiesrecht?

- 1917 – 1919
- Mannen verwerven het kiesrecht **geleidelijk**
- Vrouwen **veroveren** het kiesrecht
- Vrouwen als **categorie** uitgesloten

+ Hoe is het kiesrecht geregeld in de 19^e eeuw?

GRONDWET 1848:

Thorbecke voert directe verkiezing leden van de TK in

Verkiezing door Nederlandse ingezetenen van 23 jaar of ouder die directe **belastingen** betalen

WAT VALT U OP?

Discussie over de Bataafse Grondwet rond 1797

- “Vrouwen zijn geen **Burgers**” *aldus de voorzitter van de Nationale Vergadering vergadering, Lambert van Eck*
- “Vrouwen zijn **menschen**, maar, onder het opzicht en bescherming der Mannen staande, zyn zy geene Burgers”.

A.F. de Savornin Lohman
fractievoorzitter CHU

”

Maar wat blijft er dan over van de huisvrouw, van de moeder, wier hoge plicht het is zich bezig te houden met dagelijksche dingen?

+ Het Kiesrecht wordt aangepast

GRONDWET 1887:

Tweede Kamer direct gekozen door **mannelijke** Nederlandse ingezetenen van 23 jaar of ouder die beschikken over door de Kieswet te bepalen **'kenteekenen van geschiktheid en maatschappelijke welstand'**

+ Opnieuw actie nodig

- Stagnatie
- Norm van excuusTruus naar eenderde
- Niet alle partijen doen mee

Wenselijk is

- Genderevenwicht
- Alle portefeuilles en departementen

+ En nu?

- Aandacht voor vooroordelen over politiek leiderschap

- Man staat nog teveel model in politiek

- Andere houding van mannen nodig

- Politiek leuk?

